

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320201081
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320201081.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne W.. S. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/X, K., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému B. H. M., B. XX, Z., R.: XX XXX XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 6Csp/42/2020-63 z 07.09.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 100,-Eur.

II. Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania mení rozsudok tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni titulom primeraného finančného zadostučinenia sumu 100,-Eur; druhým výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol; tretím výrokom rozhodol o trovách konania tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalovaného.

2. Svoje rozhodnutie v merite veci po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 3 ods. 5, § 4 ods. 2 zák. č. 250/2007Z.z., § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 258/2001Z.z., § 52 ods. 3,4, § 54 ods. 1,2 Obč. zák., výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 § 262 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že v prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie vo výške 199,87,-Eur. Mal za preukázané, že v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 12Csp/1/2019 viedla žalobkyňa proti žalovanému spor o vydanie bezdôvodného obohatenia a v konaní bola úspešná, keď jej súd priznal bezdôvodné obohatenie vo výške 199,87Eur. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/68/2019. Nárok žalobkyne bol teda čo do základu preukázaný, lebo žalobkyňa ako spotrebiteľka v inom konaní úspešne uplatnila svoje právo a to právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd sa nestotožnil s obranou žalovaného v tom, že žalobkyňa nemala podávať viacero separátnych žalôb, ale svoje nároky na primerané finančné zadostučinenie z viacerých konaní mala uplatniť jednou podanou žalobou. Podľa názoru súdu

žalobkyňa ako spotrebiteľka nie je žiadnym zákonným ustanovením limitovaná v počte podaných žalôb. Je vecou každého žalobcu, či sa rozhodne podať žalobu, ak áno, voči komu a či svoje nároky bude uplatňovať jednou žalobou alebo viacerými. Vzhľadom na charakter zmlúv o spotrebiteľskom úvere nie je vylúčené, aby strany sporu mohli uzatvoriť viacero zmlúv s rôznym obsahom. Pri každej jednej takejto zmluve je potrebné posúdiť prípadné porušenie predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa, ktoré môžu viesť aj k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaný ako dodávateľ opakovane uzatváral so žalobkyňou zmluvy o spotrebiteľských úveroch a ak obsah týchto zmlúv neobsahoval predpísané náležitosti, prípadne ich obsahom boli neprijateľné zmluvné podmienky, alebo žalovaný iným spôsobom porušil predpisy o ochrane spotrebiteľa následkom je možnosť spotrebiteľa uplatniť na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a v prípade úspechu uplatniť proti dodávateľovi aj primerané finančné zadosťučinenie tak, ako to predpokladá ustanovenie § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z. z. Preto neobstojí tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa mala všetky nároky voči nemu uplatniť jednou žalobou a nenavyšovať tak trovy konania. Bol to práve žalovaný, ktorý pri uzatváraní zmlúv opakovane porušil normy spotrebiteľského práva a vyvolal nutnosť uplatnenia práva žalobkyne ako spotrebiteľky na súde a teda aj možnosť za každé takéto porušenie žiadať satisfakciu v podobe primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa konaním samotného žalovaného bola nútená podať viacero žalôb, týkajúcich sa zmlúv uzatvorených so žalovaným a tým jej vznikli náklady na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Uvedená situácia by nemusela nastať, ak by žalovaný svoje zmluvy formuloval tak, aby zodpovedali zákonu č. 129/2010 Z. z. Teda skutočnosť, že žalobkyňa podala viac žalôb o primerané finančné zadosťučinenie predchádzalo uzatvorením viacerých zmlúv, na základe ktorých sa žalovaný na úkon žalobkyne bezdôvodne obohatil a používal neprijateľné zmluvné podmienky tak, ako to bolo konštatované v základných konaniach. Súd sa však nestotožnil s výškou uplatňovaného nároku, ktorý sa rovnal bezdôvodnému obohateniu, ktoré žalovaný bol zaviazaný žalobkyni vydať v konaní sp. zn. 12Csp/1/2019. Citované ustanovenie § 5 ods. 3 zák. č. 250/2004 Z.z. ustanovuje, že spotrebiteľovi patrí primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa podanou žalobou uplatnila sumu 199,87Eur, pretože žalovaný sa o takúto sumu reálne obohatil, keďže na jej vyplatenie žalobkyni bol zaviazaný priamo rozsudkom súdu. Podľa názoru súdu sa však primerané finančné zadosťučinenie nemôže automaticky rovnať sume, ktorá žalobkyni bola priznaná ako bezdôvodné obohatenie v inom konaní. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil alebo mienil spôsobiť. Takéto kritérium je absolútne nepoužiteľné v prípadoch, ak by súd konštatoval porušenie práva, ktoré nie je vyčísliteľné v peniazoch, napr. pri neplatnosti zmluvy o zrážkach zo mzdy. Obranu žalovaného súd považoval len za účelovú a nespôsobilú docieľiť zamietnutie žaloby. Výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, preto ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je na úvahe súdu a súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.. V dôsledku konania žalovaného žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Treba mať pritom na zreteli, že primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné vychádzať z aspektov materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napríklad náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, nakoľko dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Sankčná stránka má u finančného zadosťučinenia len vedľajší dôsledok nakoľko pre účely represie slúžia iné odvetvia práva, civilné nároky majú kompenzačný, nie sankčný charakter. Keďže pri stanovení rozsahu zadosťučinenia je rozhodujúcou primeranosť, zadosťučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk, kritéria subjektívnej a sankčnej povahy nie sú z hľadiska primeranosti výšky určujúce (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. 02. 2018 sp. zn. 9Co/61/2018). Súd nevyhovel žalobe v celom rozsahu, pokiaľ ide o uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, lebo ju súd považoval za neopodstatnenú. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že so žalovaným v podstate nemala žiadne problémy, pretože splátky riadne splácala a teda nebola žalovaným žiadnym spôsobom obťažovaná či už v osobnom alebo pracovnom živote. Žaloby podávala z dôvodu, že sa dozvedela o tom, že žalovaný používa v zmluvách, ktoré s ním uzatvorila neprijateľné zmluvné podmienky a že sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Priznané bezdôvodné obohatenie jej zo strany žalovaného už bolo aj vyplatené. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že žalobkyňa podala celkovo tri žaloby o primerané finančné zadosťučinenie a nestotožnil sa s tým, že matematicky by jej malo byť priznané finančné zadosťučinenie vo výške bezdôvodného obohatenia.

Podľa názoru súdu výška primeraného finančného zadosťučinenia je dostatočnou sankciou žalovanému za to, že so žalobkyňou uzatvoril zmluvu, následkom ktorej bolo jeho bezdôvodné obohatenie. Žalobkyňa musela vyvinúť úsilie na to, aby jej toto bezdôvodné obohatenie bolo vrátené a to prostredníctvom podávania žalôb na súd. Bez uplatnenia týchto žalôb by žalovaný bezdôvodné obohatenie žalobkyni nevrátil. Za daného stavu tak súd považoval priznanú výšku finančného zadosťučinenia v sume 100,- Eur za primeranú, lebo zohľadnil, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia a recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Zároveň inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne alebo kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni satisfakcie a musí odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

4. Tento rozsudok včas podaným odvolaním vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania napadol žalovaný, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci). Odvolateľ rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o výšku priznaného nároku považuje za nepreskúmateľné, lebo z neho nie je zistiteľná jediná skutočnosť, ktorú súd zohľadnil. Okrem toho odvolateľ namietá i záver súdu prvej inštancie o možnosti podávania viacerých žalôb o primerané finančné zadosťučinenie, ktorý považuje za zmätočný a s vecou nesúvisiaci. V rozsudku taktiež absentuje odôvodnenie primeranosti priznaného zadosťučinenia. Navrhol rozsudok v ním napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a uplatnil trovy konania.

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení navrhla rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdiť a uplatnila trovy odvolacieho konania. Iné podania strán už dané neboli.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti je vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP). Iná situácia je pri súvisiacom výroku o trovách konania, kde boli splnené podmienky pre jeho zmenu (§ 388 CSP).

7. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprihádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

9. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré odvolateľ uvádzal v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

10. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 CSP zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

11. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie stranami tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmvaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné.

12. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

14. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom

odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

15. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP). Právo (strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, pričom rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

16. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaný s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a pre ktoré ju čiastočne zamietol. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

17. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

18. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalovaným v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

19. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. písm. f/ CSP je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a pre ktoré ju čiastočne zamietol. Napokon polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru pre odlišné skutkové závery vyvodzované žalovaným, pričom žalovaným namietaná nesprávnosť vytvorenia skutkového základu nie je daná, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

21. Odvolací súd v prejednávanej veci potom dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovaným nie sú naplnené.

22. Preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti, ako vecne správny potvrdil.

23. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie. Zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018 a Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926).

24. Súd prvej inštancie síce správne priznal žalobkyni plnú náhradu trov prvoinštančného konania vychádzajúc z toho, že jej výška výlučne závisela od jeho úvahy, no vo výroku opomenul uviesť, že táto plná náhrada patrí žalobkyni iba z prisúdenej sumy. Preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

26. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).